

KONSPEKT LEKCJI WIEDZY O KULTURZE W KLASIE 1 LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

Temat: W epoce romantyzmu

Czas trwania:

3 lekcje

Cele ogólne:

powtórzenie i poszerzenie wiadomości na temat epoki romantyzmu, z szczególnym uwzględnieniem historii sztuki

Cele operacyjne:

Uczeń zna:

1. ramy czasowe epoki
2. główne hasła epoki
3. charakterystykę muzyki, literatury i malarstwa romantycznego
4. nazwiska i krótką charakterystykę czołowych postaci epoki z zakresu malarstwa, literatury i muzyki

Uczeń potrafi:

1. zdefiniować ideał romantyka
2. wymienić podstawowe cechy muzyki, literatury i malarstwa romantycznego, podać przykłady
3. zestawić cechy klasycyzmu i romantyzmu

4. wymienić główne wydarzenia historyczne i społeczne romantyzmu w Polsce i na świecie

Cele wychowawcze:

1. kształcenie umiejętności wyciągania wniosków z cech kultury i twórczości poprzednich epok i wykorzystywania ich we współczesnej rzeczywistości
2. kształtowanie wrażliwości na zabytki kultury minionych epok

Metody nauczania:

- asymilacji wiedzy
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy (burza mózgów)
- impresyjna (prezentacja slajdów, filmu, słuchanie muzyki)
- działalności praktycznej

Formy pracy na lekcji:

- zbiorowa
- grupowa

Środki dydaktyczne:

- karteczki z hasłami do zabawy w kalambury
- podręcznik
- reprodukcje dzieł sztuki
- film
- nagrania muzyczne

Organizacja procesu dydaktycznego

Lekcja pierwsza

1. Przypomnienie wiadomości okresu klasycyzmu z nawiązaniem do wczesnych cech romantyzmu
2. Poinformowanie uczniów o temacie i celach lekcji
3. Burza mózgów, przypomnienie wiadomości z zakresu literatury romantyzmu
4. Sporządzenie notatki

lekcja druga

1. Powtórzenie wiadomości z zakresu głównych założeń nurtu
2. Zapoznanie się z sylwetkami głównych przedstawicieli nurtu w malarstwie europejskim
3. Uzupełnianie notatki

lekcja trzecia

1. Malarze romantyzmu ciąg dalszy
2. Omówienie muzyki szkół narodowych ze wskazaniem na związek muzyki z literaturą
3. Podsumowanie wszystkich informacji na temat sztuki romantyzmu

SZCZEGUŁOWY PRZEBIEG ZAJĘĆ

lekcja pierwsza

1) Przywitanie się z klasą, sprawdzenie obecności	} 5 min
2) Przypomnienie wiadomości o epoce klasycyzmu przy
jednoczesnym wprowadzeniu do nowej epoki- romantyzmu.
Zapoznanie się z tematem najbliższych lekcji.
Utrwalenie informacji z poprzednich lekcji.	} 25 min
(zał.1 i 2)

Ad 2

- Łuk Triumfalny w Paryżu Jeana Francois Chalgrin jako przykład budowli epoki klasycyzmu
 - Przypomnienie głównych cech epoki klasycyzmu
 - Przypomnienie historii budowy Łuku Triumfalnego
- Płaskorzeźba Łuku Triumfalnego autorstwa Francois Rude (Marsylianka) jako przykład wczesnego romantyzmu
 - Burza mózgów
 - Wypisanie na tablicy cech płaskorzeźby
 - Zwrócenie uwagi na dynamiczne prowadzenie linii układu kompozycyjnego
 - wnioski
- Zestawienie „Marsylianki” F. Rude z „Przysięgą Horacjuszków” Jacques Louis David (1784r)
 - „Burza mózgów”
 - Wskazanie podobieństw i różnic z naciskiem na różnice
 - Wnioski
- Przypomnienie historycznych dziejów Europy z tamtych czasów
 - Wiosna Ludów (1848- 1849r), Powstanie Listopadowe (1830r)
 - Wypisanie na tablicy wniosków z tego płynących z nakierowaniem na wpływy tych wydarzeń na malarstwo epoki
- Rozdanie tabelki (zał.2)
 - Przypomnienie wiedzy nabytej na poprzedniej lekcji
 - Wspólne uzupełnienie poznanymi już informacjami
- Podsumowanie

Lekcja druga

1) Przywitanie się z klasą, sprawdzenie obecności	} 5 min
2) Malarstwo romantyzmu → Hiszpania	} 25 min
3) Malarstwo romantyczne we Francji
Theodore Gericault, Eugene Delacroix	} 15 min

Ad 2

- Przybliżenie sylwetki Francisco Goya (zał.1, zał.2, zał.3)
 - Przypomnienie historii Hiszpanii tego okresu (uzupełnianie tabelki)
 - Omówienie twórczości malarza na podstawie dzieł ze szczególną uwagą na ich specyfikę:

„Rozstrzelanie powstańców madryckich 3 maja 1808 roku” (1814r) → ówczesność tematyki, dramatyczna gestykulacja, wyrazisty koloryt i światłocień, wolnościowa idea dzieła

„Portret rodziny króla Karola IV” (1800r) → podkreślenie brzydoty, bezmyślności i pychy rodziny królewskiej, autoportret w cieniu

„Maja naga” (1805r), „Maja ubrana” (1810r) → tajemniczość powstania dzieł

„Saturn pożerający własne dzieci” → malowidło na ścianie jadalni własnego domu

CYKLE:

„Kaprysy”: „Gdy rozum śpi, budzą się upiory” (1794-1797) → cykl piętnujący ciemnotę, głupotę i zabobon

„Okropności wojny”: „Zagłodzona matka” (1811-1812)

- Obejrzenie fragmentów filmu „Duchy Goi” Milosa Formana (2006) jak powstały obrazy „Saturn pożerający własne dziecko”, „Maja naga”, „Maja naga”, „Rozstrzelanie powstańców madryckich 3 maja 1808 roku”
- Uzpełnienie tabelki

Ad 3

- Przedstawienie obrazu “Tratwa Meduzy” Theodore Gericault (1818)
 - Podział klasy na trzy grupy. Zadaniem każdej z grup jest wypisanie jak największej ilości cech charakterystycznych dla epoki romantyzmu jakie grupa dostrzeże w tym obrazie. Prezentacja grup. Porównanie wniosków uczniów z cechami obrazu wypisanymi na prezentacji multimedialnej.
 - Krótkie omówienie historii obrazu
- Przedstawienie obrazu „Wolność wiodąca lud na barykady” Eugéne Delacroix (1830)
 - Omówienie cech romantycznych dzieła
 - Wnioski
- Prezentacja utworu muzycznego Etiuda c-moll op.10 nr12 Fryderyka Chopina. Zapytanie klasy o autora utworu (wstęp do muzyki romantyzmu). Prezentacja obrazu Eugene Delacroix „Portret Fryderyka Chopina” (1838). Powiązania obu twórców.
- Uzupełnienie notatek

Lekcja 3

1) Przywitanie się z klasą, sprawdzenie obecności	} 5 min
2) Malarstwo romantyzmu ciąg dalszy	} 15 min
Romantyzm w Polsce i Niemczech	}
3) Muzyka romantyzmu	} 10 min
Szkoły Narodowe	}
4) Przypomnienie podstawowych informacji	} 5 min
o literaturze romantyzmu	}
5) Podsumowanie epoki	} 10 min

Ad 2

- Przypomnienie wiadomości z historii okresu romantyzmu w Polsce
- Prezentacja sylwetki Piotra Michałowskiego
 - Prezentacja dzieł artysty:
„Napoleon na koniu” z wyszczególnieniem powiązań historycznych
„Żydzi” i „Seńko” jako przykłady zainteresowania artysty wsią i chłopami
 - Porównanie obrazów „Bitwa pod Samosierrą” Michałowskiego (1833) i „Zdobycie wąwozu Samosierra” Januarego Suchodolskiego (1860)
 - Wyszczególnienie różnic pomimo identyczności tematyki
- Przykłady prac Jana Matejki „Śmierć Urszulki”, „Stańczyk”
- Prezentacja sylwetki romantyka niemieckiego Caspara Davida Friedricha
 - Omówienie dzieł „Wędrowiec przed morzem mgły” i „Przejście między skałami w Utterwalden Grund”

Ad 3

- Omówienie cech muzyki romantycznej
- Omówienie trzech typów tematycznych:
 - muzyka narodowo wyzwoleńcza – np. „Etiuda c-moll” Chopina
 - muzyka programowa – np. poemat symfoniczny „Symfonia fantastyczna” H. Berlioz
 - utwory do dzieł literackich – np. „Król elfów” Goethego muz. Schuberta
- Pojęcie szkół Narodowych, krótkie omówienie cech i przykłady
- Wysłuchanie:
 - uwertury Adama Glinki z opery „Russan i Ludmilla” jako przykład szkoły rosyjskiej
 - „Zmierzch Bogów” Ryszarda Wagnera jako przykład dramatu muzycznego
 - „Młody Królewicz i młoda Księżniczka” z „Szeherazady” Mikołaja Rimsky’ego-Korsakowa jako przykładu muzyki inspirowanej baśniami
- Uzupełnienie notatki

Ad 4

- Wypisanie na tablicy znanych uczniom pisarzy epoki romantyzmu Polski i Europy (Mickiewicz, Słowacki, Krasiński, J.W. Goethe, W. Blake, G. Byron)
- Podział klasy na 4 grupy. Każda z grup losuje nazwisko jednego pisarza i ma za zadanie wypisać jak najwięcej dzieł danego autora
- Wspólne uzupełnienie notatki

Ad 5

- Konkurs dla uczniów
 - Uczniowie pozostają we wcześniej wydzielonych grupach, każda grupa walczy o punkty
 - pokazywanie dzieł na rzutniku, grupy zgłaszają się i muszą podać autora dzieła i tytuł
 - uzupełnienie notatki

- Kalambury

(Hasła: SYNKRETYZM, GOTYCYZM, FANTASTYKA, WYOBRAŻNIA, LUDOWOŚĆ, FOLKLOR, LEGENDY, ORIENTALIZM, IDEAŁ – ROMANTYK , MESJANIZM, CYGANERIA ARTYSTYCZNA, MIŁOŚĆ ROMANTYCZNA, NAPOLEON, BITWA POD SAMOSIERRĄ, BÓL ISTNIENIA, WOLNOŚĆ WIODĄCA LUD NA BARYKADY, BALLADY I ROMANSE)